

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ СЕГМЕНТІВ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ЛЕКСИКО-ФРАЗЕОЛОГІЧНИМИ ОДИНИЦЯМИ ІТАЛІЙСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ

Петро ГРАБОВИЙ (Умань, Україна)

У статті розглянуто лінгвокультурологічні аспекти функціонування лексики італійського походження в сучасній англійській мові. Описано сегменти англо-американської мовної картини світу, вербалізовані лексико-фразеологічними одиницями італійського походження.

Ключові слова: *запозичення, слова іншомовного походження, лінгвокультурологія, італійська мова, англійська мова, англо-американська мовна картина світу, національно марковані лексико-фразеологічні одиниці.*

The article reveals some aspects of Italian loanwords' functioning in the Contemporary English language from the point of view of language and culture nexus. Some segments of Anglo-American language world picture are described.

Key words: *loanword, words of foreign origin, lingvoculturology, the Italian Language, The English Language, Anglo-American language world picture, nationally marked lexemes.*

Сучасна лінгвістика передбачає дослідження мови як продукту людської діяльності, результату вербального втілення суспільно-історичного досвіду побутування того чи іншого народу, нації. Словниковий склад будь-якої мови відбиває особливості розвитку та функціонування не власне тієї чи іншої мови, але й соціокультурні чинники історичного поступу тієї чи іншої лінгвоспільноти.

Дослідження іншомовних запозичень значною мірою сприяє розумінню процесу самоорганізації словникового складу мови. Крім того, вивчення іншомовних елементів у складі тієї чи іншої мови дозволяє з'ясувати значення впливу міжетнічних контактів та соціокультурного статусу певної лінгвоспільноти на розвиток словникового складу мови-рецепієнта.

Частково питання функціонування лексики італійського походження в англійській мові висвітлено у працях Ю.А. Зацного [1; 2]. Проте в українській

германістиці не маємо окремих досліджень, присвячених лінгвокультурологічному вивченню лексики італійського походження у складі сучасної англійської мови.

Мета статті – описати сегменти англо-американської мовної картини світу, вербалізовані лексико-фразеологічними одиницями італійського походження. Матеріал дібрано шляхом суцільної вибірки із словника іншомовних слів [6], функціональні параметри лексико-фразеологічних одиниць італійського походження проаналізовано та проілюстровано за матеріалами «Корпусу американського варіанта англійської мови» (Corpus of contemporary American English) [4].

Як зазначає А. Ельдаров, «запозичення італійської лексики в англійську мову відбувалося за відсутності безпосередньої комунікації англійського та італійського народів та стало результатом політичних, торгово-економічних, наукових та головним чином культурних зв'язків двох країн. Означене відображено семантичними особливостями запозичень» [3: 16]. Понад італійських 55% запозичень стосуються семантичного поля галузі мистецтва, що насамперед пов'язано з культурним розвитком Італії в епоху Відродження та наступним розвитком світської музики та театру в XVII – XVIII століттях [3: 16]. Лексика та фразеологія, запозичена з італійської мови, сприяла заповненню мовних лакун, вербалізації сегментів мовної картини світу, пов'язаних з означеними галузями.

Лексико-семантичні одиниці італійського походження, пов'язані з мистецтвом, музикою, живописом. Музичні терміни становлять найчисельнішу групу лексики італійського походження в англійській мові. Означені одиниці можемо поділити на декілька семантичних підгруп: назви музичних композицій та їхніх складових частин; лексеми на позначення характеристик музичного твору або стилю його виконання; назви осіб, пов'язані з музикою та театральним мистецтвом; номінації музичних інструментів.

Назви музичних композицій та їхніх частин: *aria* «арія», *bravura* «бравурний пасаж»; *cadenza* «каденція, віртуозний фінальний соло-уривок в оперній музиці»; *opera buffa* «опера-буфанада»; *opera seria* «драматична опера (XVIII)»; *cavatina* «каватина, коротка пісня, оперна арія без повторів»; *coda* «кода, фінальна частина музичного твору, танцю»; *concerto* «концерт (музичний твір)»; *concerto grosso* «кончерто гроссо»; *madrigal* «мадригал, пісня, яка виконується в декілька голосів без музичного супроводу»; *operetta* «оперета»; *oratorio* «ораторія»; *partita* «партіта, уривок для соло-виконання музичного інструмента»; *rifacimento* «переробка, адаптація літературного або музичного твору»; *scherzo* «скерцо» [6].

Номінативні одиниці цієї категорії можуть набувати контекстуального переносного значення, незафіксованого словниками: *At that moment, such an open dialogue seems like the only kind possible, given the chasm the two have overcome. The reconciled pair sits contentedly in the airy, bright space they've chosen to be their home, their emotional **bravura** dovetailing with their intimate surroundings* [4].

Таке значення може стосуватися й артефактів сучасної мас-культури: *A disfigured monster-saint seeking vengeance through action, V is Batman crossed with the Phantom of the Opera with a touch of the killer from *Scream*. As a fix of pop iconography, V for Vendetta is eyeball grabbing, even if it lacks the relentless videogame **bravura** that sold the *Matrix* films* [4].

Увагу привертає той факт, що в художньому дискурсі іншомовні лексеми можуть вживатися у своєму початковому значенні, наприклад лексема *scherzo* іноді вживається зі значенням «жарт, витівка»: *Boniface answered, giving the young man the smile that had served the old man well in making others feel at peace. " Posso aiutarti con i miei ultimi respiri? " May I help you with my final breaths? It was meant as a joke, a **scherzo**, yet the young man looked as if he had been slapped*" [4].

Лексеми на позначення характеристик музичного твору або стилю його виконання: *a capella* «а капела, без інструментального супроводу»; *adagio*

«адажіо»; *allegro* «алегро»; *andante* «анданте»; *appassionato* «пристрасно»; *arpeggio* «арпеджіо»; *basso continuo* «постійний бас»; *bel canto* «бельканто»; *coloratura* «колоратура, складний уривок в оперній музиці, який виконується сопрано»; *con amore* «з ніжністю»; *con moto* «жваво»; *moderato* «помірно»; *molto* «дуже, сильно»; *ostinato* «остинато, повторювана музична фаза чи ритм»; *parlando* «з емоціями»; *pizzicato* «піцикато»; *poco* «трохи, не значною мірою»; *sotto voce* «пошепки» [6]. Як бачимо, до складу означеної групи входить значна кількість прислівників, що функціонують насамперед у творах, пов'язаних з музичним мистецтвом, оперою та класичною музикою.

Назви осіб, пов'язані з музикою та театральним мистецтвом: *alto* «контральто»; *cantatrice* «професійна співачка; вокаліста»; *dilettante* «дилетант, аматор»; *diva* «примадонна, діва»; *impresario* «імпресаріо, антрепренер»; *maestro* «маестро»; *mezzo* «між, поміж, про жіночий голос між сопрано і контральто»; *prima donna* «примадонна»; *soprano* «сопрано – найвищий тембр голосу в співі» [6].

Зазначимо, що деякі з наведених лексем розширили свою семантику, так, термін *dilettante* «дилетант, аматор» стосується не лише мистецтва, але й загальної компетенції людини в тій чи тій галузі: *He is a dilettante. I mean, the president is, I'm afraid to say, a dilettante. And so, you know, his agenda is something on the Muslim issue. So he doesn't, I think, have a particular interest in outer space* [4].

Подібного розширення семантики набуває лексема *maestro*, у структурі значення якої залишається сема «з мистецтвом у тому чи тому його прояві», наприклад, виробництві вина: *Herve Dubourdieu more than upholds the family reputation for amazing whites – brother Denis is an enology professor and Bordeaux winemaking maestro* [4].

Номінації музичних інструментів: *capotasto* «капотасто, зажим для налаштування струнних інструментів»; *piccolo* «пікколо, мала флейта»; *ocarina* «окарина, керамічна або порцелянова свисткова флейта сферичної форми»; *sordino* «сурдина». Зазначимо, що словами італійського походження також є

назви таких музичних інструментів, як *piano*, *violin*, *viola*, які повністю асимільовані англійською мовою [6].

Аналіз лексики італійського походження, що стосується музичного мистецтва свідчить про переважання денотативного елемента над конотативним у лексичному значенні більшості лексем, що належать до цієї групи. Незначна кількість слів цієї категорії наділені повноцінним етнокультурним забарвленням.

Лексико-фразеологічні одиниці, що стосуються мистецтва, живопису, становлять третю за кількісним складом групу лексичних запозичень з італійської мови, до цієї групи належать терміни, котрі були запозичені внаслідок розвитку італійського мистецтва та його впливу на світову культуру: *amoretto* «амур, купідон, особливо його зображення в живописі»; *aquarelle* «акварель»; *bas-relief* «барельєф»; *burlesque* «бурлеск»; *canto* «пісня, частина поеми»; *cartouche* «картуш, орнаментальний завиток (на капітелі), орнамент у вигляді сувою (на книгах, картах)»; *chiaroscuro* «світлотінь»; *cinquecento* «Чинквеченто, шістнадцяте століття»; *cognoscenti* «знавець; любитель, знавець мистецтва»; *fresco* «фреска; фресковий живопис; великі майстри фрескового живопису»; *gesso* «гіпс; особливий вид білої ґрунтовки (з гіпсу)»; *gouache* «гуаш (фарба), живопис гуашшю; картина, виконана гуашшю»; *graffiti* «графіті (малюнок або напис, нанесені за допомогою балончика фарби); написи та малюнки (часто непристойні) на будинках, у громадських убиральнях; лозунги, написані на стіні»; *impasto* «накладення фарб густим шаром; накладена в такий спосіб фарба; рельєфний орнамент на кераміці з глазурі або емалі»; *mezzotint* «мацо-тінто, метод глибокого друку, завдяки якому досягається зернистість зображення»; *novella* «новелла»; *panache* «плюмаж»; *pastiche* «підробка, імітація; компіляція»; *pastorale* «пастораль»; *patina* «пати́на, наліт зеленуватого кольору на бронзі; наліт зеленого, бурого, синього кольору на інших матеріалах»; *pentimento* «пентименто (зафарбовані самим художником деталі, що проступають пізніше на рентгенограмі або внаслідок облуплювання)»; *quattrocento* «кватроченто»; *trecento* «треченто, XIV століття в мистецтві Італії

(що характеризується наростанням готичних рис)»; *seicento* «сейченко, стиль італійського мистецтва та літератури в XVII столітті»; *verismo* «реалізм у мистецтві»; *scenario* «сценарій, план дій; лібрето (опери)»; *intaglio* «інталія, глибокий друк» [6].

Наведені лексеми свідчать про те, що, незважаючи на значну кількість номінативних одиниць семантичного поля «мистецтво», для них характерне насамперед обмежене коло функціонування, наприклад, тексти, пов'язані з живописом, історією культури тощо.

Незначна частина лексем цієї групи має яскраво виражену національно-культурну конотацію та пов'язана з тими чи іншими соціально-культурними подіями з історії Італії, наприклад, лексема *cinquecento* «Чінквеченто» традиційно використовується істориками мистецтва і культури для позначення певного періоду в розвитку італійського мистецтва Відродження – періоду кінця Високого Відродження і Пізнього Відродження: *The True Veil and the Lying Mask Pontormo's comment on the divinity of the artist was made much later, in 1549, but it aligns him with concerns central to his generation, which were forcefully thematized in Florentine art in the early cinquecento* [4]. Лексико-фразеологічні одиниці семантичного поля «мистецтво та музика» належать до пласту лексики обмеженого спеціалізованого вжитку та функціонують у спеціалізованій літературі. Ряд лексем не мають повноцінних відповідників у мові-реципієнті, наприклад, *allegro*, *ostinato*, *soprano*, *cartouche* та ін. Найчастіше така лексика набуває статусу інтернаціоналізмів, наприклад, такі слова, як *aquarelle* «акварель»; *bas-relief* «барельєф»; *burlesque* «бурлеск»; *gouache* «гуаш»; *graffiti* «графіті»; *a capella* «а капела, без інструментального супроводу»; *adagio* «адажіо»; *allegro* «алегро»; *aria* «арія»; *diva* «примадонна, діва»; *impresario* «імпресаріо, антрепренер»; *concerto* «концерт (музичний твір)»; *maestro* «маестро», функціонують не лише в сучасній англійській, але й у німецькій, французькій, російській, українській та інших мовах.

Розглядаючи національно-мовний компонент семантики номінативних одиниць, які стосуються лексико-семантичного поля «музика та мистецтво»,

спостерігаємо переважання універсального семіотичного коду над національно-специфічним. Значна частина слів та словосполучень позначають реалії, більшою мірою пов'язані з мистецтвом, аніж національно-специфічними феноменами італійської лінгвокультури. Крім того, одиниці названої семантичної сфери набули характеру інтернаціональної лексики та функціонують в інших мовах.

Назви традиційних італійських страв, продуктів харчування.

Номінації на позначення їжі та продуктів харчування є другими за кількісним складом та першими за частотністю використання в сучасній англійській мові, оскільки італійська кулінарна культура популярна в англійськомовних країнах, зокрема в США. Увійшовши до складу американської полікультури, італійські національні страви стали популярними в усьому світі. Сьогодні внаслідок такого впливу частина лексем італійського походження була запозичена й слов'янськими мовами, наприклад, *капучіно*, *експресо*, які, як свідчать спостереження, активно функціонують у сучасній українській мові. Переважна більшість лексем цієї семантичної групи не мають повноцінних відповідників в англійській мові та можуть бути перекладені лише описово. Тобто, основною причиною запозичення означених слів та словосполучень стала потреба до заповнення мовних лакун: *agrodolce* «кисло-солодкий соус, вироблений з цибулі, часнику, червоного оцту, цукру та родзинок»; *amaretto* «амаретто, італійський лікер з мигдальним смаком»; *antipasto* «італійська закуска, яку подають перед основною стравою»; *Bel Paese* «м'який італійський сир вершкового типу»; *cacciatore* «по-мисливськи, страва приготована з використанням гострого томатного соусу та грибів зі спеціями»; *caffè latte* «кава з молоком»; *calamari* «кальмар, приготований у клярі»; *calzone* «різновид піци, який закривають перед випічкою»; *cannoli* «каннолі (тістечко з начинкою зі збитого сиру)»; *cappuccino* «капучіно», *granita* «різновид італійського десерту подібний до шербету»; *panforte* «сієнська паска»; *espresso* «експресо»; *fettucine* «фетучіні, макаронні вироби у формі вузьких стрічок»; *formaggio* «формаджіо, різновид твердого італійського сиру»; *frittata* «різновид омлету»; *gnocchi* «гночі,

різновид галушок»; *manicotti* «різновид макаронних виробів трубчастої форми»; *minestrone* «густий суп з макаронами»; *mozzarella* «сир моцарела»; *osso bucco* «тушкована теляча гомілка»; *panettone* «традиційний міланський різдвяний пиріг»; *parmigiana* «страва з використанням сиру пармезан»; *pasta* «макаронні вироби»; *pesto* «різновид італійського соусу з листя базиліка, кедрових горіхів, сиру пармезан»; *pinata* «піньята»; *pizza* «піцца»; *pizzeria* «піццерія»; *prosciutto* «прошутто, в'ялена шинка»; *ravioli* «равіолі»; *risotto* «італійська страва з рису, овочів, м'яса або морепродуктів»; *semifreddo* «частково заморожений десерт подібний до морозива»; *spumante* «італійське ігристе вино»; *tagliatelle* «макаронні вироби стручковидної форми»; *trattoria* «ресторан італійської кухні, в якому подають прості страви»; *tutti-frutti* «зацукровані фрукти»; *vino da tavola* «столове вино»; *zabaglione* «крем-мус з яєчних жовтків, цукру та вина»; *zuppa inglese* «тістечко на заварному кремі» [6].

Сьогодні спостерігаємо активізацію функціонування лексики цієї семантичної категорії. Так, італійське ігристе вино стало популярним у США, що, у свою чергу, відобразилося на використанні відповідної лексичної одиниці в англomовному дискурсі: *He had been lured into the studio to make his first album, which was not very successful, after Mr. Bell loosened him up with Asti Spumante at a party one night* [4].

Оскільки назви їжі та напоїв номінують реалії італійської традиційної кухні, їхнє лексичне значення містить національно-специфічний компонент. Наприклад, лексема *pinata* – назва традиційної іграшки з пап'є-маше, наповнена солодощами, цукерками, фруктами, що спершу використовувалась на католицькому святі *Посадас* (дев'ятеденне свято перед Різдвом) та в першу неділю Великого посту, в основному в Латинській Америці і самої гри – розбивання іграшки. Згодом гра стала настільки популярною, що діти грають у неї на днях народження та інших святах. Оскільки слово *pinata* італійського походження, то вважається, що виникненню даної традиції світ має завдячувати Італії, де замість традиційних зірок, віслюків та фруктів італійці підвішували просто розфарбований горщик з дрібничками, прикрасами й цукерками.

Таким чином, найбільш швидко на сучасному етапі відбувається заповнення сегментів картини світу, пов'язаних з кулінарним мистецтвом. Останнім часом з'явилися нові запозичення з італійської мови, які стосуються кулінарії. Так, оскільки італійські вина в США все більш створюють конкуренцію французьким, то для характеристики перших уживаються вирази, взяті з італійської мови (раніше такі варваризми були французького походження), наприклад, вираз *molto buono*, замість виразу *tres bon*.

Номінації соціокультурних явищ та реалій. Чисельну групу також утворюють мовні одиниці італійського походження, що позначають людину, характеристики людини, стилю життя. Так, англійська мова запозичила 23 лексеми, що номінують людину, відповідно до її діяльності або характеристик: *cadre* «кадри, особовий склад»; *capo* «капо, керівник кримінального (мафіозного) угруповання або його відділення»; *carabiniere* «карабінер»; *consigliere* «консельєрі, радник керівника мафії»; *duce* «дуче, титул Беніто Муссоліні»; *gondolier* «гондольєр»; *inamorata* «кохана; коханка»; *lothario* «джигун, залищальник, донжуан»; *mafioso* «мафіозо, член мафії»; *monsignor* «монсеньйор (титул діячів католицької церкви)»; *nuncio* «папський нунцій»; *padrone* «капітан (середземноморського торговельного судна), хазяїн готелю, патрон (у США; постачальник дешевої робочої сили з Італії)»; *paparazzo* (мн. *paparazzi*) «вільнонайманий фотограф»; *podesta* «муніципальний суддя, подеста, мер (призначений фашистським режимом)»; *politico* «політикан»; *zingara* «італійська циганка» [6].

Зважаючи на антропоцентричний характер мови як продукта людської діяльності, знаходимо також ряд італійських запозичень, що вербалізують характеристики людини, стиль життя: *bella figura* «прекрасна фігура»; *bravado* «бравада, показна хоробрість»; *dolce far niente* «чудове неробство; блаженне байдикування»; *dolce vita* «солодке життя»; *fiasco* «провал, невдача, фіаско»; *fine* «кінець», *gala* «1) свято 2) святкова, вихідна сукня», *incognito* «1) інкогніто (стан) 2) особа, яка бажає залишитися невідомою, невпізнанною»; *lingua franca* «мова, якою користуються люди з різних країн (часто в галузі комерції)»;

omertà «закон мовчання серед членів мафіозного угруповання»; *punctilio* «дрібниця, формальність; деталь етикету; скрупульозне дотримання формальностей, етикету; церемонність; педантичність»; *rodomontade* «хвастощі»; *salvo* «привід; виверт, відмовка, виправдання»; *simpatico* «приємний», *svelte* «стрункий, гнучкий (про жінку), невимушено світський; ввічливий, привітний»; *terra-cotta* «теракота, кераміка; скульптура з теракоти; колір теракоти, теракотовий колір»; *vendetta* «вендета, кровна помста»; *virtu* «вендета, кровна помста» [6].

Англійською мовою було запозичено порівняно невеликий ряд лексичних одиниць італійського походження, які номінують реалії архітектури та міського ландшафту: *albergo* «готель»; *autostrada* «автострада»; *campanile* «дзвінниця»; *casino* «казино»; *corniche* «карниз гори»; *gabinetto* «туалет»; *galleria* «ряд магазинів в одному приміщенні»; *ghetto* «гетто»; *lazaretto* «лепрозорій»; *loggia* «лоджія, крита галерея; лоджія, критий балкон; крита веранда»; *palazzo* «будівля у формі шатра»; *pergola* «альтанка, увита повзучими рослинами»; *piazza* «п'яцца, базарна площа»; *portico* «портик, галерея»; *seraglio* «сераль; гарем». Серед названих лексем слово *casino* найчастотніше, на перший погляд можемо говорити про втрату національно-маркованої конотації названою лексемою, проте увагу привертає той факт, що запозичення до англійської мови відбулось у 18 столітті, проте термі набув активного вжитку в 1930-х роках в американському варіанті англійської мови, і витіснив традиційну назву такого закладу в США *saloon*. Зазначимо, що лексема *saloon* сьогодні використовується для номінації американського бару, епохи підкорення Дикого Заходу і також є запозиченням з італійської (*salone* «велика зала») за посередництва французької мови [5]. Популярність використання італійського запозичення *casino* можна пов'язати також з «покровительством» грального бізнесу, особливо на ранніх етапах його становлення, з італійською мафією: *This man was reputed to be of the "Black Hand," an offshoot of the Mafia which extorted money from families and storekeepers by threat of physical violence. Some of the storekeepers paid him trifling sums as a matter of convenience. However,*

*Fanucci was also a scavenger on fellow criminals, people who illegally sold **Italian lottery or ran gambling games in their homes** [4].*

Ряд лексем італійського походження в англійській мові позначає інші реалії, серед яких атрибути католицької церкви (*biretta* «головний убір католицьких священників», *credenza* «жертвник»), назви спортивних ігор та змагань (*boccie* «бочі, італійські кеглі», *regatta* «регата»), інші реалії, пов'язані з італійськими традиціями (*alfresco / al fresco* «який відбувається або перебуває на повітрі, на природі»; *confetti* «конфеті»; *gondola* «гондола»; *gonfalon* «прапор, корогва»).

Часто національно марковані одиниці італійського походження використовуються поруч у тексті, що свідчить про міцний семантичний зв'язок з італійською лінгвокультурою: *Dolce Vita Pizzeria Enoteca. Chef Marco Wiles triumphs with a boutique **pizzeria** that produces some of the best handmade pies in America. Thin crusts blistered in a wood-fired oven make a glorious backdrop for such prime ingredients as **robiola cheese** with melted leeks and **prosciutto**. Or buffalo **mozzarella**, fresh basil and **marinara** as clear as a bell. **Antipasti** and salads are good; cured artisanal meats sing with an order of the house **pizza bread** [4].*

Невелика кількість лексично асимільованих запозичень італійського походження у складі англійської мови пояснюється, з одного боку, тим, що італійські запозичення в англійській мові порівняно пізнього походження, а з другого, тим, що до їхнього складу входять передусім спеціалізовані терміни та слова, які позначають етноспецифічні реалії та мають обмежене коло вживання насамперед у тих чи інших термінологічних чи етнографічних контекстах. Таким чином, незважаючи на те, що італійські запозичення за своїм кількісним складом посідають значне місце в англійській лексико-семантичній системі, вони не мають значного впливу на англійську мову в галузі лексики.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Зацний Ю. А. Іншомовні запозичення як засоби поповнення інноваційного словникового фонду сучасної англійської мови / Ю. А. Зацний, А. В. Янков // Актуальні проблеми іноземної філології: лінгвістика та літературознавство : збірник наукових праць. – Бердянськ, 2009. – № 3. – С. 186–192.
2. Зацний Ю. А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний. – Львів : ПАІС, 2007. – 228 с.
3. Эльдаров А. М. Итальянские заимствования в современном английском языке : автореф. дис. на соиск. науч. степени канд. филолог. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / А. М. Эльдаров ; Ленинградский государственный университет имени А. С. Пушкина. – Ленинград, 1984. – 18 с.
4. Corpus of contemporary American English [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://corpus.byu.edu/coca>.
5. Oxford Dictionary of English, 2nd Edition [Электронный ресурс] / ed. John Simpson. – USA : Oxford University Press, 2009. – 1 електрон, опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Intel Pentium; 512 Mb RAM ; Windows XP, Vista, 7. – Назва з титул. екрану.
6. Varchaver M. The Browsers Dictionary of Foreign Words and Phrases / M. Varchaver, F.L. Moore. – New York : John Wiley & Sons, Inc., 2009. – 280 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Петро Грабовий – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її викладання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Наукові інтереси: етнолінгвістика, лінгвокультурологія, соціолінгвістика.